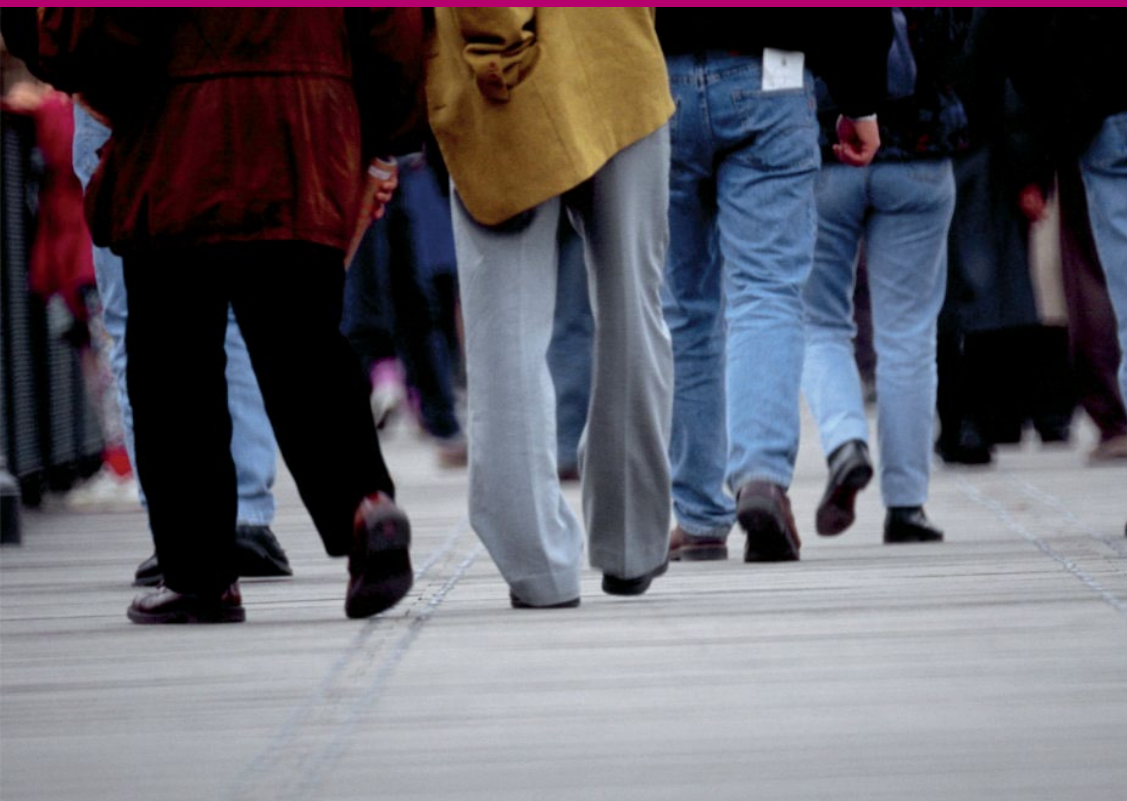

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

Gruźlica – badanie źródła zakażenia i kontaktów chorego

Ważnym elementem zwalczania gruźlicy jest badanie źródła zakażenia i kontaktów chorego (bron- en contactonderzoek, BCO). Celem tego badania jest jak najwcześniejsze wykrywanie i leczenie osób zakażonych bakterią gruźlicy. Pozwoli to zapobiec ich zachorowaniu na gruźlicę. W tej ulotce znajdują Państwo więcej informacji na temat badania źródła zakażenia i kontaktów chorego.

Jeśli zostaną Państwo zaproszeni na badanie, proszę się na nim stawić

Jeśli GGD (Gminna służba zdrowia) zaprosi Państwa na badanie pod kątem zakażenia gruźlicą, proszę się na nim stawić. Gruźlica jest poważną chorobą wywoływaną przez bakterię (prątki gruźlicy). Ważne jest, aby wiedzieli Państwo, czy są jej nosicielem, gdyż jest to istotne zarówno dla zdrowia Państwa, jak i osób z otoczenia. Chorobie tej można zapobiegać za pomocą leków.

Czym jest badanie źródła zakażenia i kontaktów chorego?

Jeśli ktoś ma gruźlicę płuc, może zarazić nią kogoś innego. Bakterie są przenoszone przez powietrze, na przykład podczas kaszlu i kichania. Dlatego GGD bada również osoby z najbliższego otoczenia zakażonej osoby. Nazywa się to badaniem kontaktów chorego.

Jego celem jest jak najwcześniejsze wykrywanie i leczenie osób zakażonych bakterią gruźlicy. Dzięki temu nie zachorują one na tę chorobę. W niektórych przypadkach może się okazać, że niektóre z osób mających kontakt z chorym są już chore. Wczesne wykrycie choroby u tych osób zapobiegnie jej dalszemu rozprzestrzenianiu się.

Niekiedy w ten sam sposób przeprowadza się badanie, aby ustalić, skąd pochodzi infekcja. Nazywa się to badaniem źródła zakażenia.

Rysunek 1. Badanie źródła i kontaktu

Kto będzie badany?

Personel pielęgniarstwa GGD spisze wraz z pacjentem listę osób, z którymi miał kontakt. Mogą to być kontakty z osobami z rodziny, grupy przyjaciół, pracy, szkoły lub klubu sportowego. GGD traktuje uzyskane w ten sposób dane jako poufne.

W pierwszej kolejności badane są osoby, które miały regularny i długotrwały kontakt z chorym. Jeżeli badanie wykaże, że osoby te są zakażone bakterią gruźlicy, przebadane zostaną również osoby, z którymi chory miał rzadszy kontakt. Jeśli uważają Państwo, że powinni Państwo zostać przebadani, ale nie otrzymali zaproszenia na badanie, mogą się Państwo sami skontaktować z GGD.

Kiedy wykonywane jest badanie?

Badania pod kątem gruźlicy dają wiarygodny wynik dopiero po ośmiu tygodniach od ostatniego kontaktu z chorym. Osoby mające kontakt z chorym mogą zostać zaproszone na pierwsze badanie, jeśli chory od dłuższego czasu ma problemy z kaszlem. Następnie po upływie ośmiu tygodni od ostatniego kontaktu nastąpi drugie badanie.

Dla kogo ważne jest to badanie?

U osób z mniejszą odpornością gruźlica może się rozwijać szybciej. Należy zawsze skontaktować się z poradnią przeciwgruźliczą GGD, jeśli mają Państwo:

- objawy, które wskazują na gruźlicę;
- obniżoną odporność z powodu choroby lub przyjmowania leków;
- dzieci w wieku poniżej pięciu lat, które miały kontakt z chorym na gruźlicę.

Najczęstsze objawy gruźlicy to:

- **kaszel,**
- **utrata wagi lub brak apetytu,**
- **gorączka,**
- **nocne poty.**

W jaki sposób przeprowadza się badania pod kątem gruźlicy?

Istnieją różne sposoby na sprawdzenie, czy ktoś jest zakażony gruźlicą. Badania te są w pełni bezpieczne, również dla dzieci i kobiet w ciąży.

• **Skórny test tuberkulinowy (test Mantoux)**

Podczas tego testu niewielka ilość płynu jest wstrzykiwana pod skórę po zewnętrznej stronie lewego przedramienia. Po dwóch do trzech dni personel GGD oceni, czy wystąpiła reakcja skórna. Reakcja skórna, np. guzek może oznaczać, że są Państwo zakażeni bakterią gruźlicy.

- **Badanie krwi (test IGRA)**

Podczas tego testu krew jest pobierana do kilku probówek, które są przekazywane do laboratorium, gdzie krew jest poddawana badaniom. Test ten może wykazać, że są Państwo zakażeni bakterią gruźlicy. Wynik tego badania będzie znany po dwóch do trzech tygodni.

- **Badanie (zdjęcie) rentgenowskie płuc**

Badanie (zdjęcie) rentgenowskie płuc szybko wykaże, czy istnieją jakiegokolwiek nieprawidłowości, które mogą wskazywać na gruźlicę. Wyniki będą znane po kilku dniach.

Jak przetwarzamy Państwa dane?

GGD przetwarza Państwa dane osobowe zapisane w Państwa dokumentacji medycznej zgodnie z przepisami prawa. Państwa dane mogą zostać wykorzystane w zanonimizowany sposób na potrzeby monitorowania i ulepszania naszego programu.

Mają Państwo pytanie, radę, skargę lub inne uwagi dotyczące badania?

- Proszę skontaktować się z poradnią przeciwgruźliczą GGD w Państwa miejscu zamieszkania. Dane kontaktowe można znaleźć na stronie www.ggd.nl oraz w liście z zaproszeniem. Placówki GGD posiadają procedurę dotyczącą składania skarg.
- Więcej informacji na temat gruźlicy można znaleźć na stronie www.rivm.nl/tuberculose.

This information is available in English at:

Xogtaan oo Soomaali ah waxaa laga heli karaa:

Te informacje można znaleźć w języku polskim na stronie:

ብሕንቋ ትግርኛ ዝተተርጎሙ መልክዕ ናይ'ዚ ሓበሬታ፣ ኣብ'ዚ ዝስዕብ ገጽ ክርከብ ይከኣል፡-

هذه المعلومات متاحة باللغة العربية في هذا الموضوع:

این معلومات به زبان دری در اینجا قابل دسترس است:

www.rivm.nl/en/tuberculosis/information-materials

Published by:

**National Institute for Public Health
and the Environment, RIVM**

PO Box 1 | 3720 BA Bilthoven

The Netherlands

www.rivm.nl/en

March 2022

Committed to *health and sustainability*